Як Росія десятиліттями воює з мертвими українцями та з пам'яттю про Голодомор-геноцид?

Читать на русском

Як Росія десятиліттями воює з мертвими українцями та з пам'яттю про Голодомор-геноцид?

У Львові Національний музей Голодомору-геноциду і Львівський національний університет імені Івана Франка презентували книжку українського історика, наукового працівника музею Голодомору-геноциду Андрія Козицького «Велика брехня» (методи, наративи та динаміка заперечення Голодомору 1932–1933 років в Україні).

Кремль вкладав великі гроші і вигадував численні методи, щоб заперечувати Великий Голод в Україні. До радянської пропаганди були залучені письменники, журналісти, діячі, а також «корисні ідіоти», зазначає Радіо Свобода.

Заперечувати Голодомор в Україні радянські більшовики почали вже під час його організації та здійснення. Всі роки існування Радянського Союзу комуністи замовчували і заперечували цю трагедію, приховуючи реальні цифри про демографічну ситуацію в Україні. А після розпаду СРСР у 1991 році Росія стала послідовником цієї політики, яку продовжує й донині. Всі роки радянська тоталітарна система намагалася робити все для того, щоб змусити українців забути про геноцид 1932–1933 років.

Український історик, дослідник теми Голодомору Андрій Козицький у своїй книзі «Велика брехня» описує головні тенденції і особливості заперечення геноцидів XX століття, а це і Голокост, геноцид вірмен, геноцид у Камбоджі, Руанді, Сребрениці, а також досліджує різні періоди заперечення Голодомору – в час його здійснення і після. Під час операції «Фарисеї» Радянський Союз боровся проти пам'яті про Голодомор.

У 80-х роках XX століття відбулася зміна наративу про Голодомор. Дослідив автор і технології та маніпуляції, до яких вдається Росія сьогодні у запереченні Великого Голоду в Україні.

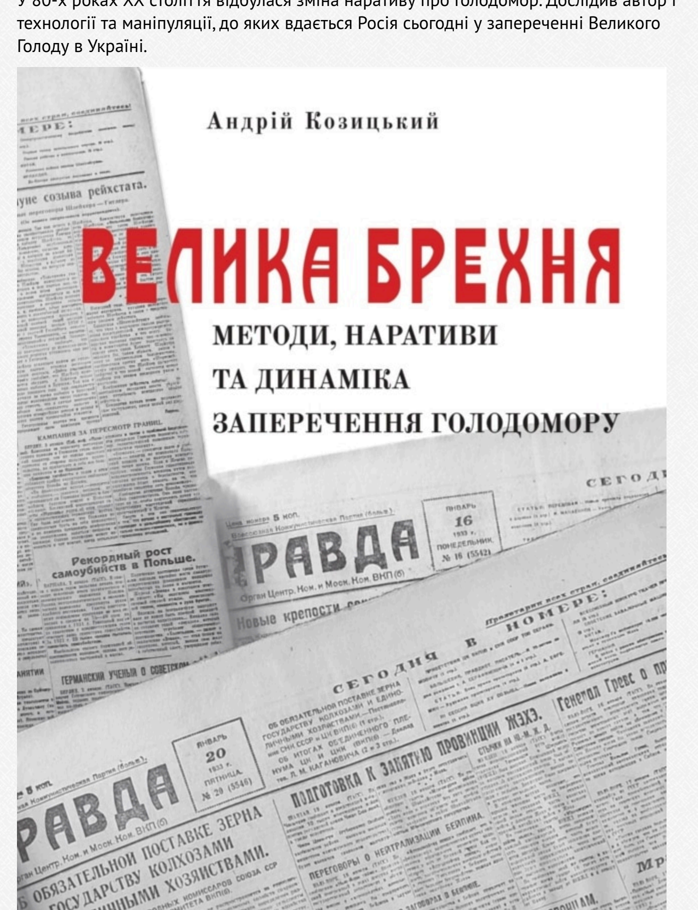

Британський історик Роберт Конквест інформаційну політику СРСР щодо Голодомору-геноциду 1932–1933 років назвав «великою брехнею». Він стверджує, що радянські комуністи здійснили безпрецедентну операцію: на очах у цілого світу вони знищили мільйони українців і при цьому змогли утримати цей злочин у таємниці.

Роберт Конквест нагадує, що автором концепції «великої брехні» був творець німецького нацизму Адольф Гітлер, який у своїй книзі «Майн кампф» писав, що «найпростіше обдурити людей, вигадуючи брехню гігантських масштабів». «Чим жахливіше брешеш, тим швидше тобі повірять. Пересічні люди швидше вірять великій брехні, аніж малій», – писав Гітлер.

Автор книги «Велика брехня», дослідник Андрій Козицький зазначає, що використання обману та фальсифікацій з метою маніпулювання суспільною думкою були одними із головних характерних прикмет комуністичного режиму Кремля.

«Заперечували Голодомор практично всі діячі, які були на відповідальних посадах в Радянському Союзі. Але були окремі люди, які придумували фальсифіковані пояснення або інтерпретації, які мали б відвести увагу на манівці чи взагалі змінити оцінку цих подій і ці люди згадані у книзі. Більшість інформації, яку я використав, є у відкритому доступі. У 30–40-х роках діяла радянська пропаганда.

Це опубліковані інтерв'ю Сталіна, інших державних діячів. А ось те, що стосувалося кінця СРСР, це таємні документи КДБ, які збереглися в Державному галузевому архіві СБУ. Також частину документів мені передали українці Канади, які зібрали матеріали про те, як агенти СРСР у 1983 році намагалися в Канаді перешкодити у вшануванні, зокрема, 50-річча Голодомору.

Тоді радянські пропагандисти намагалися дискредитувати українців Канади, звинувачуючи їх у «нацизмі», через те, що люди говорили правду про Голодомор», – говорить історик Андрій Козицький.

У 1955 році український письменник Полікарп Плюйко видав книгу про факти заперечення Голодомору.

Львів'янка Мілена Рудницька розповіла світові про Голодомор. Вона була заступником голови Українського громадського комітету рятунку України, що був заснований 25 липня 1933 року у Львові. Вона переконала тодішнього президента Ліги Націй винести питання допомоги голодуючим радянської України на обговорення ради Ліги Націй у 1933 році.

Але представники великих держав, які співпрацювали з СРСР, не підтримали питання допомоги українцям УРСР, пояснюючи, що «голод – це внутрішня проблема країни».

Через 25 років, у 1958 році, вже в еміграції Мілена Рудницька напише: «Навесні 1933 року масовий голод в Україні, зорганізований Кремлем для зламання опору українського селянства проти колективізації та для приборкання непокірливого українського люду, дійшов був до вершкового пункту. Уся Україна, вздовж і впоперек, була дослівно вкрита трупами… Нема сумніву, що Великий Голод був найбільшою катастрофою, яку Україна пережила протягом усієї своєї історії».

Публікації про Голодомор з'явилися під час німецької окупації України. Тоді в українській пресі виходили статті про трагедію.

«У газетах, які виходили навіть на Наддніпрянщині, з'являлись публікації про Голодомор і цей факт згодом і використала радянська пропаганда, стверджуючи, що Голодомор – це вигадки і «зробили нацисти», бо німецькі окупанти дозволили писати про цю трагедію.

Цитую я листування керівників СРСР з французьким письменником Анрі Барбюсом, який написав біографію Сталіна, де про Голод не згадувалося, але були такі матеріали, які мали б пояснити те, що в Україні були труднощі через дію шкідників, тобто «українських націоналістів». Анрі Барбюс брав за таку писанину гроші в 1934 році. Громадський діяч Антін Крушельницький у 30-х роках заперечував Голодомор. Мирослава Бердник, донька письменника Олександра Бердника, і надалі заперечує Голодомор.

І ще є низка таких осіб, які наголошують, що «це були природні обставини, деякі сталінські помилки і що українці нібито у світі сьогодні представляють себе жертвами, тому й вигадують щось там довкола Голодомору». Мирослава Бердник це відкрита проросійська активістка», – говорить Андрій Козицький.

Розкуркулення селянина в селі Удачне Постишевського району Донецької області Павла Маслюка, 1934 рік. Автор зйомки: Марко Залізняк (Желізняк). ЦДКФФА України імені Гордія Пшеничного

Книжку «Велика брехня» видано за гроші Національного музею Голодомору-геноциду. Керівниця цієї установи Леся Ґасиджак повідомила, що це за кошти, які музей отримав із квитків і за проведення екскурсій, не використавши жодної копійки з бюджету.

Вона зауважила, що на сьогодні обмаль книг англійською мовою про Голодомор. Водночас, російські посольства мають десятки маніпулятивних книг і брошур про Голодомор в Україні англійською мовою і цим апелюють у світі. «Сьогодні книга – це наша зброя, інформаційні зброя», наголосила під час презентації Леся Ґасиджак.

Навіть попри виступ у 1956 році на XX з'їзді КПРС першого секретаря радянської компартії Микити Хрущова, який розвінчав культ особи Сталіна і говорив про частину його злочинів, про Голодомор 1932–1933 років й далі в СРСР публічно не говорили. Тільки наприкінці 80-х років у час перебудови Горбачова, коли відбувалися зміни, комуністи змушені були визнати факт голоду в 1932–1933 роках, але заперечували, що голод мав антиукраїнське спрямування і був штучно організований.

Із проголошенням Незалежності України 24 серпня 1991 року вже Росія продовжила політику заперечення Голодомору в Україні, яка посилилась за президенства Володимира Путіна.

За словами Андрія Козицького, боротьба проти визнання Голодомору актом геноциду до сьогодні залишається одним із пріоритетних напрямків політики пам'яті сучасної Росії.

Мертві від голоду та люди присмерті біля паркану Озерянської церкви у Харкові. Фото 1933 року

Маскування слідів Кремля

Дослідник Голодомору в Україні Джеймс Мейс писав про факти заперечення Голодомору в Україні. Він, зокрема, опублікував огляд радянської історіографії після смерті Сталіна і показав, що радянська наука стала інструментом приховування голоду 1932–1933 років.

Чи голод 1932–1933 років став реалізацією антиукраїнської політики вищого керівництва СРСР чи його, натомість, викликали суто економічні чинники; чи голод був попередньо спланованим, чи виник у результаті взаємонакладання цілої низки помилок більшовицької влади та об'єктивного розвитку певних тенденцій, які існували вже раніше; чи голод був актом геноциду – ці питання викликали найбільш запеклі дискусії у минулі роки, наголошує дослідник Андрій Козицький.

Радянська влада намагалася різними методами замаскувати сліди вчиненого Кремлем злочину – Голодомору в Україні. Наприклад, у книгах з реєстрації смертності у 1932–1933 роках, щоб не писати, що причиною смерті став голод, писали «безбілкове опухання», «набряк», «водянка», «водянка серця», «дизентерія», «пневмонія», «пневмонія-схуднення», «туберкульоз кишківника», «старість»,«слабість», «причина невідома», «хвороба невідома», «порушення серцевої діяльності». А хто не міг брехати, то просто писав – «вдома».

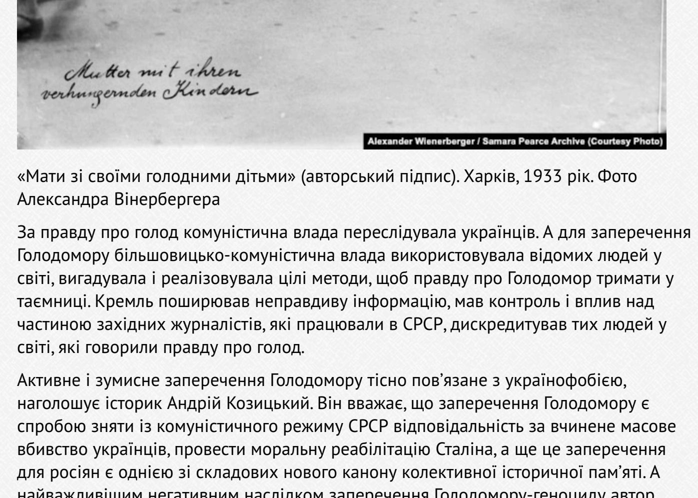

«Мати зі своїми голодними дітьми» (авторський підпис). Харків, 1933 рік. Фото Александра Вінербергера

За правду про голод комуністична влада переслідувала українців. А для заперечення Голодомору більшовицько-комуністична влада використовувала відомих людей у світі, вигадувала і реалізовувала цілі методи, щоб правду про Голодомор тримати у таємниці. Кремль поширював неправдиву інформацію, мав контроль і вплив над частиною західних журналістів, які працювали в СРСР, дискредитував тих людей у світі, які говорили правду про голод.

Активне і зумисне заперечення Голодомору тісно пов'язане з українофобією, наголошує історик Андрій Козицький. Він вважає, що заперечення Голодомору є спробою зняти із комуністичного режиму СРСР відповідальність за вчинене масове вбивство українців, провести моральну реабілітацію Сталіна, а ще це заперечення для росіян є однією зі складових нового канону колективної історичної пам'яті. А найважливішим негативним наслідком заперечення Голодомору-геноциду автор книги вважає те, що це збільшує ймовірність повторення таких злочинів у майбутньому.

Галина Терещук, опубліковано у виданні Радіо Свобода

Теги: Джеймс Мейс | Рудницкая Милена | Конквест Роберт | Россия | Росія | СССР | історія | Історія | История | Козицкий Андрей | Геноцид | Голодомор

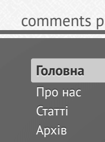

Аліна Кравченко
ЖУРНАЛІСТ, ОГЛЯДАЧ

21 січня 2024 г., 18:16 | Переглядів: 2179 | Коментарі: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

Важливі новини

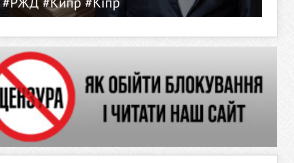

Останні новини

По даті | По переглядам | По коментарям

00:01 Трамп повідомив про кадрові зміни в розвідспільноті США та призначення нового виконувача обов'язків

22 травня 2026 г.

23:58 **Окупанти атакували Конотоп дронами: у місті чули вибухи**
23:54 Оператора азартних ігор «ОЛЛ СІТІ ГЕЙМС» покарали на 4,3 мільйона гривень через скаргу гравця
23:50 У Києві через сильну зливу величезна фура майже повністю пішла під воду
23:44 У Новоросійську та низці міст Краснодарського краю РФ оголосили загрозу атаки БпЛА, працює ППО
Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне
23:38 Прокуратура не виявила доказів вини Василя Тетері у справі його водія
23:32 Борги на 23 мільйони та затоплені судна: в Одесі продають державне геологічне підприємство
23:26 Суд роз'яснив правила КАС: адвокату Артему Питомцю відмовили у перегляді справи 2021 року через трирічний ліміт
23:20 Звинувачення у конфлікті інтересів: адвокатка з Волині програла суд проти КДКА через скаргу колишнього клієнта
23:14 У Київському ТЦК відреагували на скандал із побиттям ветерана війни Артема Мороза
23:08 «Прямі договори» замість Prozorro: як на Харківщині без торгів розподіляють мільйони на захист енергооб'єктів
23:02 Жінка з немовлям на руках намагалася відбити чоловіка від представників ТЦК
22:56 Україна розраховує на оновлення позиції США та залучення Європи до перемовин, – Зеленський
22:50 Створення злочинної організації та розтрата: перед судом постануть шість фігурантів справи Харківського ОВС3
22:45 **Ситуація на фронті: сталося 166 боєзіткнень, найбільше штурмів на Покровському та Гуляйпільському напрямках**
22:39 США посилюють імміграційні правила: іноземців зобов'яжуть виїхати з країни на час розгляду грин-карти
22:33 У провінції ДР Конго через спалах Еболи обмежили похорони та заборонили ритуали біля покійних
22:27 «Підступи до Донецька стають гарячішими»: батальйон Black Sky спалив військову вантажівку РФ
22:22 У Києві п'яний водій Audi протаранив припарковане авто на Подолі
22:16 Росія розпочала експорт війни: у Малі вперше збили російський «шахед»
22:10 **ЗАЕС два місяці живиться лише однією лінією: МАГАТЕ просить про локальне перемир'я для ремонту**
22:04 Апеляційні суди залишили в силі 12-річні вироки двом ґвалтівникам неповнолітніх на Кіровоградщині та Дніпропетровщині

Теги новин

COVID-19 агрессия России Атака Війна Война ВСУ Вторжение Дональд Трамп Донбасс ДТП Зеленский ЗСУ Киев Київ коронавирус Коррупция Напад Росії на Україну Нападение России на Украину оккупанты окупанти Порошенко Путин Росія Россия СБУ США Украина Україна ЧП Эпидемия коронавируса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

Голосувати

Показати результати опитування
Показати всі опитування на сайті

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал
Реклама на сайті • Наші партнери
Політика конфіденційності
Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.